

Městská policie Vodňany

(základní informace o minulosti a současnosti městské policie ve Vodňanech)

Z historie městské policie ve Vodňanech

Již ve středověku vykonával místní policejní správu ve městech rychtář. Zpočátku se jednalo o úředníka dosazeného zeměpánem. Měl téměř neomezenou pravomoc ve správě a v soudnictví. Se vzrůstajícím významem městské samosprávy se postupem času jeho postavení změnilo. Od 16. století byl rychtář obecním policejním úředníkem a výkonným orgánem městské rady. V některých trestních věcech byl sice oprávněn rozhodovat samostatně, ale jen v mezích usnesení rady. Úkolem rychtáře bylo dohlížet nad klidem a bezpečností ve městě. Působil k zamezení výtržností, rvaček a při bojůvkách domácích znepřátelených stran, dohlížel na dodržování nočního klidu v ulicích a jiná nařízení rady. Stíhal a trestal zločince, které umisťoval do městské šatlavy. Rovněž městské brány byly ve středověku centrem činnosti policie cizinecké, zdravotní i bezpečnostní. Zřízencem vykonávajícím činnost u městských bran byl „branný.“ Město Vodňany mělo tři takové zřízence.

Na počátku 18. století byl ve Vodňanech znovu obnoven úřad královského rychtáře. Prvním královským rychtářem byl jmenován Jakub Jelínek. Z pražského Hradu se mu dostalo instrukcí, podle kterých bylo jeho povinností kromě „přetrhávání neřádů,“ stíhání zločinů, šetření správných měř a vah a dohledu nad náboženskou pravověrností, především péče o věrnost, poslušnost a oddanost panovníkovi a jeho rodu. Zaujímal přední místo mezi konšely. Jak bylo psáno, královským rychtářem se mohl stát jen člověk bohobojný, víry hodný a na cti dobře zachovalý. Úřad královského rychtáře byl zrušen dvorským dekretem roku 1783 - posledním z královských rychtářů ve Vodňanech byl Jan Václav Fetterle (původně městský rychtář ze Sušice, který se ve Vodňanech usadil). Na konci 18. století se již o veřejnou bezpečnost ve Vodňanech starali dva strážníci (Havel a Jelínek). Zodpovídali se policejnímu revizorovi, což byla čestná funkce, kterou nikdo nechtěl dělat pro velkou odpovědnost a malý vděk měšťanstva. Policejní úřad zaujímal v nové radnici jednu ze tří světnic. Strážníci měli za úkol dohlížet na veřejný pořádek, bezpečnost, poctivé míry a váhy, zakázané hry, včasné zavírání hostinců, čistotu a pořádek v ulicích aj.

Od roku 1851 se ve Vodňanech usadilo nově zřízené četnictvo. Sídlilo dlouhá léta v domě čp. 82 na předměstí Vodňan. Jejich činností v počátcích byly především zákroky proti hazardním hráčům.

Po ustavení moderního obecního zřízení ve druhé polovině 19. století (obecní zákon z roku 1862) komunální policejní sbory nabyly podob současných městských a obecních policií. I představitelé města Vodňany zřídili svou policejní stráž, která přetrvala i v období 1. republiky. Na konci 1. světové války ve Vodňanech vykonávali službu městských strážníků 3 muži - Josef Beneš, Václav Kuttan a Karel Polanský. Protože byl Josef Beneš právě ve válce a Václavu Kuttanovi bylo v té době již 78 let, zůstávala policejní práce vlastně jen na Karlu Polanském. Z toho důvodu byl přijat další strážník - František Bečka. Ze starých dokumentů je možno vyčíst, že mnoho energie vyplývali při nejrůznějších frontách, zejména na maso, kde jak bylo psáno: „lid si počínal jako hladová bezohledná smečka, takže vedle dvou strážníků tři četníci marně hleděli zachovati pořádek, sami vysílení a vyčerpáni.“

V roce 1918 se ve Vodňanech nebyvalou měrou rozšířily loupežné krádeže. Pro posílení policejní služby prosadil tehdejší policejní radní Pakeš dočasně povinné občanské hlídky, které řádění zlodějů ve městě nakonec skutečně zabránily. Protože však přetrvávali krádeže a loupeže v lesích a na polích, bylo usnesením městské rady dočasně přijato ještě 5 polních hlídačů úrody.

Po II. světové válce došlo k omezení samosprávy obcí totalitním režimem a činnost obecních policií byla přerušena - policejní činnost byla svěřena výhradně státnímu policejnímu sboru.

Znovuzřízení městské policie ve Vodňanech v roce 1992

Městská policie Vodňany byla zřízena v samostatné působnosti města Vodňany podle zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii schválením obecně závazné vyhlášky na zasedání městského zastupitelstva dne 29. října 1992. Od počátku do dnešního dne je jejím sídlem část budovy hasičské zbrojnice na adrese Tylova 842/II ve Vodňanech. V současnosti je městská policie orgánem města.

Personální zajištění činnosti MP Vodňany

Od počátku jejího vzniku zajišťuje činnost MP Vodňany pět strážníků s platným osvědčením. Městskou policii řídí starosta a některými úkoly při jejím řízení je pověřen vrchní strážník. Vzhledem k počtu strážníků není možno zajistit nepřetržitý provoz a stálou službu v kanceláři MP. Strážníci proto pracují ve specifickém dvousměnném provozu - jedna hlídka na denní směně ve všední dny a druhá odpoledne a v nočních hodinách (*zejména v noci o víkendech*). Pro potřeby veřejnosti i své vlastní má hlídka v terénu k dispozici mobilní telefon (č. 724 018 659).

Vybavení městské policie a strážníků

- osobní vozidlo označené podle zákona o obecní policii jako vozidlo „Městské policie Vodňany“ vybavené výstražným zvukovým a světleným zařízením se svítilnou „Stop“, vozidlovou kamerou, hasicím přístrojem, dalekohledem, svítilnami a odchyťovými prostředky na psy a jiná zvířata,
- městský kamerový dohlížecí systém s dálkově ovládanými kamerami,
- přenosný kamerový systém pro umístění do míst s momentálním výskytem kriminality,
- přenosné dopravní značení pro použití k označení nebezpečí na komunikaci nebo k zajištění uzavírky komunikací v případě spolupráce se složkami Integrovaného záchranného systému (*povodně, havárie apod.*)
- přenosné rádiové stanice,
- střelné zbraně, slzotvorné prostředky, obušky, pouta,
- odchyťové prostředky na psy a jiná zvířata, přenoska pro malá zvířata, kotce s potřebnou výbavou pro péči o zvířata,
- prostory MP v budově hasičské zbrojnice vybavené mimo jiné výpočetní technikou s připojením na Internet a dálkovým spojením s MěÚ Vodňany, vnitřním kamerovým systémem a veškerým zázemím pro strážníky, včetně sociálního zařízení, malé posilovny a kuchyňského koutu,
- ostatní vybavení – mobilní telefony, osobní mini kamery, digitální fotoaparát, detektor alkoholu v dechu, technické prostředky k zabránění odjezdu vozidla (*tzv. „botičky“*), donucovací prostředky aj.
- laserový měřič rychlosti vozidel (*občasně zapůjčený*).

Obecně k činnosti MP Vodňany

Každé město nebo obec má svá specifika a podle toho se odvíjí i činnost strážníků a jejich zaměření. Jinam se zaměřuje činnost ve městě, které je zatíženo turistickým ruchem a jinam ve městě s průmyslovou zástavbou. Jiná je i činnost na venkově. Ve Vodňanech se strážníci přes den zaměřují na dopravní činnosti v centru města, kontrolu užívání komunikací a veřejných prostranství, ochranu životního prostředí, kontrolu nakládání s odpady, kontrolu čistoty města a prosazování obecně závazných vyhlášek. V nočních hodinách je mimo dopravní služby prioritou činnosti veřejný pořádek, dodržování pravidel občanského soužití a zjišťování pachatelů přestupků proti majetku. Především v těchto činnostech spolupracuje MP Vodňany s policisty OO Policie ČR ve Vodňanech. Za tím účelem byla uzavřena i koordinační dohoda dle § 16 zákona o Policii ČR. Spolupráce je na dobré úrovni.

MP Vodňany vyvíjí činnosti i nad rámec daný zákonem. Z toho je možno uvést odchyť psů a jiných zvířat a péče o ně, podílení se na tvorbě městských vyhlášek v oblasti ochrany veřejného pořádku a spolupráce při tvorbě vyhlášek ostatních, spolupráce při přípravě dopravních uzavírek spojených s pořádáním společenských akcí jako "Vodňanské rybářské dny" či "Mariánská pout", předkládání návrhů změn dopravního značení a stavebních úprav komunikací a objektů ovlivňujících dopravu na přilehlých komunikacích, činnost MP a využití jejich sil a prostředků v rámci integrovaného záchranného systému, údržba parkovacího automatu a další.

Konkrétně k vybraným činnostem

Prosazování obecně závazných vyhlášek schválených zastupitelstvem

Městská policie je v této oblasti důležitým nástrojem samosprávy umožňujícím rychle a tím i účelně trestat pachatele přestupků. Za léta praxe ve Vodňanech se strážníci stali specialisty při prosazování obecně závazných vyhlášek města ale i při posuzování a tvorbě nových vyhlášek dotýkajících se veřejného pořádku. Pro městskou policii se kontrola dodržování povinností, stanovených v rámci místní novotvorby, stala jednou z priorit. Stejně jako v jiných městech i ve Vodňanech je takovým právním předpisem především vyhláška o zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, ochraně životního prostředí a pravidlech pro pohyb psů na veřejném prostranství (*autorem vyhlášky je vrchní strážník*). V rámci dohledu nad plněním povinností, které vyhláška stanoví, strážníci kontrolují zejména způsob užívání veřejných prostranství a dohlížejí, zda k jejich užívání jiným než obvyklým způsobem mají osoby potřebná povolení. Zabývají se i kontrolou udržování čistoty veřejného prostranství, projednávají přestupky spočívající v jeho znečištění, v poškozování veřejné zeleně nebo ve vylepování plakátů v rozporu s vyhláškou. Projednávají i přestupky spáchané nedovoleným pohybem psů po veřejném prostranství a znečišťováním prostranství exkrementy zvířat.

Mezi další vyhlášky v působnosti MP Vodňany patří zejména vyhláška o pořádání veřejných produkcí (*autorem je rovněž vrchní strážník*), vyhláška na zajištění ochrany veřejného pořádku a ochraně občanů města před následky požívání alkoholu na veřejných prostranstvích, vyhláška o ochraně veřejného pořádku při provozování hostinských zařízení, vyhláška o nakládání s odpady aj. V jejich rámci strážníci dohlížejí především na ochranu veřejného pořádku a oprávněné zájmy občanů.

Dopravní služba, komunikace a zajištění dopravní obslužnosti

Ve Vodňanech nesídlí dopravní služba Policie ČR. Policisté obvodního oddělení spravují velký územní obvod a často jsou vytíženi vyšetřováním trestných činů. Nemají proto tolik času věnovat se dohledu nad dodržováním pravidel provozu na pozemních komunikacích, jako strážníci. Právě v této oblasti je nejvíce vidět, jak i přes vzájemně se překrývající pole působnosti spolupráce strážníků a policistů vede ke specializaci. Např. dohled nad placením parkovného provádějí téměř výhradně strážníci. Ve věci dopravního značení a místních specifik v dopravě mají strážníci MP Vodňany vynikající znalost prostředí a souvisejících okolností. I přes narůstající množství vozidel na komunikacích jsou schopni v rámci platné právní úpravy účinně prosazovat dopravní značení stanovené městem v zájmu zajištění dopravní obslužnosti. V současné době jsou již strážníci vybaveni obdobnými pravomocemi k projednávání dopravních přestupků ve své kompetenci jako policisté a to dokonce i v oblastech, které byly dříve vyhrazeny jen Policii ČR. Při pořádání společenských akcí ovlivňujících dopravu (*průvody, majáles aj.*) je MP Vodňany důležitým faktorem při zajišťování bezpečnosti jejich účastníků.

Občané si už zvykli na přítomnost strážníků ve městě a každý ví, že se v případě nerespektování dopravního značení může se strážníkem setkat při řešení přestupku. Bohužel v očích veřejnosti zůstává spíše to co je vidět – strážník udělující sankce, než důvody, proč tak činí (*bezpečnost chodců, ochrana oprávněných zájmů provozovatelů obchodů a jejich zákazníků, umožnění zásobování, zabezpečení průjezdnosti komunikací, umožnění výjezdu obyvatelům nemovitostí, zklidnění dopravy aj.*). Změnit tento pohled je dlouhodobým úkolem strážníků, který realizují mimo jiné i opakovaným vysvětlováním souvislostí a důvodů, proč je nutné dodržovat zákazy a příkazy vyplývající ze zákonů i místního značení. Vrchní strážník tak činí i prostřednictvím místního tisku v článkách věnovaných úkolům městské policie.

Změny právní úpravy v minulých letech umožnily strážníkům provádět měření rychlosti vozidel. I v tom je dobře patrné směřování obecních policí v rámci společenské poptávky po policejních službách. V souvislosti se stížnostmi občanů na překračování nejvyšší povolené rychlosti se vedení města Vodňany v polovině roku 2013 rozhodlo uzavřít rámcovou smlouvu s odbornou firmou na občasné zapůjčování měřiče rychlosti. Strážníci tak mnohou namátkově kontrolovat dodržování povolené rychlosti na příjezdech do města, u přechodu pro chodce u Základní školy na Bavorovské ulici apod.

Místní znalost dopravního značení a jiných souvislostí získaná při projednávání přestupků, předurčuje městskou policii jako konzultativní orgán při stanovení dopravního značení. MP Vodňany spolupracuje s komisí dopravy a odborem dopravy MěÚ Vodňany a v některých případech sama navrhuje změny. Dlouhodobě se zvyšují nároky občanů na parkovací místa. MP Vodňany proto již léta upozorňuje na nutnost zabývat se budoucností dopravy v centru města, vytvářením nových parkovacích stání mimo centrum, na sídlištích, na perifériích a při výstavbě nových komunikací umožnit stání vozidel alespoň po jedné její straně, nikoli jen mimo komunikace v soukromých objektech.

Dohled nad zákazem prodeje alkoholu osobám mladším 18ti let a distribucí drog

Ve Vodňanech je množství restauračních zařízení, ve kterých se podávají alkoholické nápoje. Strážníci městské policie za účelem kontroly zákazu prodeje a podávání alkoholu mládeži do 18ti let provádí každý týden kontroly ve vybraných zařízeních, která mladiství navštěvují. Při tom využívají digitálního detektoru alkoholu v dechu. V případě nutnosti kontrol při pořádání veřejných produkcí spolupracují strážníci s Policií ČR.

Tato praxe je personálu vodňanských restaurací dobře známa. Ačkoliv se najdou občané, kteří dlouhodobě obviňují strážníky z nečinnosti v této oblasti, z poznatků strážníků vyplývá, že porušení tohoto zákazu není ve Vodňanech častější, než je běžné v jiných městech republiky – spíše naopak. Jiná věc je prodej v supermarketech nebo nákup alkoholu v obchodech osobami staršími 18 let, které je po té předají mladším. Mladiství pak konzumují alkohol mimo restaurační zařízení na pokraji města, v zákoutích veřejných prostranství a v soukromí. Lze tak říci, že činnost MP Vodňany vytlačila mladistvé konzumenty alkoholu z restaurací, avšak jevu se zabránit nepodařilo. Těto skutečnosti nahrává i zákonná úprava, podle které osobám mladším 18 let není zakázáno konzumovat alkohol – postihovat lze jen osoby, které jim konzumaci umožnili tím, že jim alkohol prodali nebo podali. Zatímco za dopravní přestupek mohou být mladiství postiženi pokutou, za konzumaci alkoholu nikoli. Přitom právě oni jsou ve většině případů iniciátoři tohoto protiprávního stavu.

V oblasti kontroly nad drogovou scénou ve Vodňanech strážníci úzce spolupracují s Policií ČR a to jak s policisty obvodního oddělení, tak i s kriminální službou. Problematika užívání drog téměř vždy souvisí se závažnou trestnou činností a to je parketa Policie ČR. Strážníci veškeré poznatky předávají k dalšímu využití policistům, kteří následně realizují příslušná opatření nebo je využívají k dalšímu šetření.

Veřejný pořádek, občanské soužití, ochrana osob a majetku

V rámci veřejného pořádku a ochrany osob a majetku lze činnost MP Vodňany rozdělit podle svých specifíků na činnost v denní a v noční době. Přes den strážníci projednávají většinou zjištěné přestupky spočívající ve znečišťování veřejného prostranství, zanedbání povinnosti jeho úklidu nebo jeho nepovoleném záboru anebo přestupky spáchané založením skládky nebo odkládáním odpadu mimo vyhrazená místa a někdy i ve vzbuzování veřejného pohoršení. Každým rokem na jaře, než vzroste zeleň, realizuje MP Vodňany akci s názvem „Skládky.“ V rámci této akce se strážníci MP Vodňany důsledně věnují zjišťování nepovolených skládek a autovraků v celém katastru města a místních částí (*zejména v přírodě*) a následně předávají zjištěné informace na odbor životního prostředí MěÚ Vodňany za účelem zajištění úklidu odpadů, u kterých se nepodaří zjistit jejich původce.

V nočních hodinách se strážníci převážně zaměřují na dohled na dodržování nočního klidu, pravidel občanského soužití a dohled na bezpečnost osob a majetku. Především občané pod vlivem alkoholu se často dopouštějí přestupků v této oblasti. Při rušení nočního klidu se při projednání takového případu strážníci většinou omezí na upozornění, že dotyčná osoba ruší noční klid (*podnapilý člověk se neslyší*). Teprve nevede-li vstřícný přístup k nápravě, přistupují k udělení pokuty v blokovém řízení nebo k oznámení správnímu orgánu. Důležitou činností v nočních hodinách je dohled nad majetkem soukromých osob i nad majetkem města. S projevy vandalství se potýkají všechna města a nevyhýbají se ani Vodňanům. Zejména dopravní značky, odpadkové koše, osobní auta, reklamy, květináče na oknech a veřejná zeleň se stávají terčem většinou podnapilých delikventů. Samotná přítomnost strážníků v ulicích města v nočních hodinách působí preventivně a možnost občanů přivolat hlídku, jsou-li porušována jejich práva, je důležitá. V souvislosti s tím, že územní působnost obvodního oddělení Policie ČR ve Vodňanech je na počet policistů velká a zahrnuje i další obce, je přítomnost strážníků v nočních ulicích města zcela opodstatněná. Velkou roli hraje od roku 2013 i městský kamerový systém, který nepřetržitě monitoruje veřejná prostranství ve dne i v noci a přispívá tím nejen k odhalení pachatelů protiprávní činnosti, ale na potencionální pachatele i preventivně působí a v ostatních občanech vzbuzuje větší pocit bezpečí.

Při pořádání veřejných akcí se zvýšeným nebezpečím narušení veřejného pořádku MP Vodňany dobře spolupracuje s Policií ČR. Na základě uzavřené koordinační dohody se obě složky vzájemně informují o možných nebezpečích a v případě potřeby vždy realizují společné akce. MP Vodňany patří i mezi místní složky integrovaného záchranného systému a v případě havárie JETE, při povodních a jiných nebezpečích jsou jí příslušnými plány svěřeny důležité úkoly v oblasti ochrany obyvatel, majetku, zabezpečování dopravy na území města a kontroly.

Nalezení psi a jiná zvířata, podezření na týrání zvířat apod.

Odchyt a péče o nalezené psy a jiná zvířata je specifická činnost městských policií, která nevyplývá přímo ze zákona o obecní policii, ale je jakousi nadstavbou při dohledu nad místními záležitostmi veřejného pořádku a reakcí na požadavky veřejnosti. I v této oblasti je jejich činnost nezastupitelná. Obce, které nezřídily „svou“ policii, se v těchto případech potýkají s otázkou: „co s ním?“

Pokud je na území města nalezen pes, předá ho nálezce strážníkům. Strážníci nejprve prověří, zda pes není označen mikročipem a pokud ano, zjistí chovatele a psa mu odvezou nebo ho vyzoomí, aby se pro něj dostavil. Stejně postupují i v případě, kdy je chovatel strážníkům znám. Pokud pes není označen mikročipem a chovatel strážníkům znám není, umístí jej do kotce v objektu MP v Tylově ulici a zaopatří potravou a vodou. V případě podezření na poranění nebo nemoc, zajistí strážníci jeho odborné ošetření. V městském rozhlasu je následně opakovaně vyhlášena informace o nálezce psa. Pokud se o psa nikdo nepřihlásí, je nabídnut k adopci (*vrchní strážník je pověřen zastupovat město v majetkových úkonech týkajících se darování nalezených psů, kteří podle zákona připadli do vlastnictví města*).

Pokud o nalezeného psa nikdo neprojeví zájem, je odvezen do útulku pro nalezené psy, se kterým má město Vodňany uzavřenou smlouvu (*útulek „Dog Center Ajax“ ve Volenicích u Břežnice*). Pobyť psa v útulku stojí více jak 3 tis. Kč měsíčně a město za něho platí do doby, než si ho někdo adoptuje, nebo než uhynie. Nabídka psů umístěných v útulku je dlouhodobě zveřejňována na internetových stránkách útulku www.dogcenter.cz i na úřední desce města Vodňany.

V některých případech je nutno kvůli bezpečnosti občanů psa odchytout. Může tak být z důvodu jeho volného pobíhání po veřejném prostranství nebo v případě konkrétního ohrožení (*např. když pes nechce pustit lékaře záchranné služby k pacientovi nebo zemřelému anebo když zůstane v autě po dopravní nehodě, zatímco řidič je odvezen do nemocnice apod.*). Pro takové případy mají strážníci k dispozici speciální odchytové rukavice, odchytovou tyč a síť. Odchyt psů strážníci vykonávají nad rámec svých povinností, jako službu veřejnosti a v zájmu zajištění plnění úkolů města. Zde je třeba poděkovat občanům, kterým osud nalezených psů není lhostejný. Občas někdo na městskou policii přinese pytel granulovaného krmení, zakoupí ve zverimexu pamlsky pro psy, daruje misky nebo vodítka, starší molitanové pelíšky, aby malým psům nebyla v noci zima apod.

Strážníci ovšem neodchytávají jen psy. V minulosti odchytávali na veřejném prostranství mimo jiné i krávu, prase, ovce, koně, papoušky, kohouta, fretky a další domácí zvířata, ke kterým se vždy nakonec přihlásil majitel. Stejně tak, pokud občan oznámí, že našel volně žijící zvíře, které je nějakým způsobem handicapované nebo se zatoulalo do míst, odkud nemůže uniknout nebo kde mu hrozí nebezpečí, strážníci učiní potřebná opatření. Zvíře převezmou nebo odchytí a propustí ho do přírody nebo odvezou do záchranné stanice živočichů Makov v Čížové (*za Pískem*). Takovým způsobem zachránili strážníci množství dravých ptáků, labutí, čápy, srny a další volně žijící zvířata.

Ve věcech chovů psů a jiných zvířat se na MP Vodňany obracejí také občané s podezřením na týrání zvířat. Takový případ vždy strážníci nejprve prověří a zakládá-li se podezření na pravdě, dále spolupracují s odborem životního prostředí MěÚ Vodňany a Krajskou veterinární správou.

Spolupráce s orgány státní správy a samosprávy, soudy a Policií ČR

Na základě dotčených právních předpisů se strážníci zabývají i doručováním zásilek osobám, které se vyhýbají jejich převzetí nebo u kterých není známo místo pobytu. Zejména pro odbory MěÚ Vodňany, které se zabývají řízením o přestupcích, se v případě takových osob stává doručování prostřednictvím MP Vodňany často jediným možným způsobem, jak vést úspěšně řízení ve věci. Pokud se takové osoby nedostaví bez omluvy k řízení před správním orgánem, mohou strážníci na žádost tohoto orgánu zajistit i jejich předvedení. Ve snaze zajistit doručení písemnosti strážníci hledají dotčenou osobu po restauracích, veřejných prostranstvích nebo opakovaně navštěvují místa pobytu.

Soudy využívají městskou policii ke zjišťování informací o místě pobytu hledané osoby nebo k doručování písemností výše uvedeným osobám v trestních věcech. Pokud by tuto činnost nezabezpečila městská policie, muselo by ji město zabezpečit jiným způsobem. Za účelem prověření spolehlivosti různých osob spolupracuje MP Vodňany též s Národním bezpečnostním úřadem.

V souvislosti s charakterem činnosti spolupracuje MP Vodňany úzce s Policií ČR a to jak na základě zákona, tak i na základě uzavřené koordinační dohody. Spolupráce spočívá nejen v oboustranné podpoře při akcích, ale i ve vzájemné informovanosti o okolnostech, které by mohly narušit veřejný pořádek. Na žádost Policie ČR se strážníci jako „nezúčastněné osoby“ účastní i domovních prohlídek a dalších úkonů.

Výsledky činnosti

Výsledky činnosti MP Vodňany za uplynulý rok spočívající v počtu projednaných protiprávních jednání, vybraných penězích na pokutách, oznámení o podezření, že byl spáchán trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt, nalezených osob nebo vozidel v pátrání, nalezených psů a jiných zvířat a další činnosti, které je možné vyčíslit, jsou na základě povinnosti stanovené zákonem vždy na počátku kalendářního roku zasílány na ministerstvo vnitra k sumarizaci a zveřejnění dat. Výsledky za MP Vodňany jsou zveřejněny i na webových stránkách města Vodňany.

Jsou ale i výsledky, které vyčíslit nelze. Mezi takové můžeme zařadit např. průjezdnost komunikací v centru města, placení parkovného, osvětlení cyklistů, nekonzumování alkoholu na veřejném prostranství v centru a v parcích, zvýšení počtu lidí, kteří sbírají exkrementy po svých psech a lidí, kteří vodí psy na vodítku, dohled nad bezpečností chodců na přechodech u škol, výrazné omezení případů nalévání alkoholu mladistvým v restauračních zařízeních, minimum černých skládek v přírodě, zachovalá veřejná zeleň, bezproblémové zásobování obchodů aj. Vodňany jsou považovány za klidné město v nočních hodinách a velká většina obyvatel nepociťuje výrazná bezpečnostní rizika. Každý ví na koho se obrátit, když nalezne psa nebo volně žijící zvíře v nouzi. Správní orgány mohou doručovat problémovým osobám, Policie ČR může v případě vytížení požádat o spolupráci strážníky. Soudy a exekutoři mají k dispozici relevantní informace pro zdárné vedení řízení atd.

Strážníci

Při výběru strážníků ve Vodňanech je mimo zákonem stanovené předpoklady kladem důraz na osobnostní vlastnosti kandidátů a předcházející praxi. Přijetí uchazeči absolvují několikaměsíční rekvalifikaci, ve které se jim dostane základního právního vzdělání v oblasti věcné působnosti obecních policí. Po úspěšném složení zkoušek před komisí ministerstva vnitra jsou zařazeni do výkonu práce (*zkoušky musí každý ze strážníků v zákonem stanovených intervalech znovu opakovat*). Po celou dobu své praxe u MP Vodňany jsou vedeni především ke schopnosti veřejnoprávního uvažování, objektivního posuzování a slušného ale úspěšného jednání s lidmi (*aby dbali práv občanů a zároveň aby dosáhli účelu sledovaného zákroku*). Základními hodnotami MP Vodňany jsou profesionalita, nestrannost, ohleduplnost, odpovědnost a bezúhonnost. Tomu odpovídá i „Etický kodex MP Vodňany,“ který je součástí pracovního řádu.

Velká většina občanů má osobní zkušenosti s městskou policií nejen z Vodňan, ale i z jiných měst. Vytvářejí si subjektivní obraz o její činnosti, potřebnosti a o strážnících samotných. Objektivní pohled ze strany zadavatele úkolů (*obecní samosprávy*) jim však často uniká. Vzhledem k povaze činnosti městské policie je snaha o její dobrý obraz v očích neodborné veřejnosti dlouhodobým úkolem. Hlavním ukazatelem kvality služeb strážníků tak nadále zůstávají výsledky jejich práce z pohledu zřizovatele městské policie.

Možnosti dalšího rozvoje MP Vodňany a jejich činnosti

Výchozí situace

MP Vodňany existuje od počátku roku 1993. Za dobu její činnosti byly navázány neformální vztahy s řídicími pracovníky ostatních městských policí jihočeského regionu a vzájemná spolupráce se utužuje i na pracovních setkáních a společných školeních. V rámci administrativních činností se za poslední léta optimálním způsobem zažily i vztahy s jinými orgány a spolupracujícími organizacemi a způsoby vzájemné komunikace. Lze konstatovat, že místní znalost strážníků je velmi dobrá a občané si na jejich přítomnost v ulicích zvykli.

Po celou dobu se počet strážníků nezměnil. Změn však doznala právní úprava, která vymezuje její úkoly a způsob jejich plnění. Původní záměr zákonodárce byl, že administrativní činností nezatížení strážníci budou více vidět v ulicích měst a budou se věnovat především dohledu nad místními záležitostmi veřejného pořádku. Hned od první let působení městských a obecních policí v ČR bylo zřejmé, že skutečnost bude jiná. Staly se nástrojem obcí nejen pro plnění společenské poptávky na poli veřejného pořádku, ale také v oblasti bezpečnosti, zajištění dopravní obslužnosti, ochrany mladistvých před nepříznivými účinky alkoholu, péče o nalezené psy a jiná zvířata apod. Tak se obecní policie v místě své působnosti postupem času staly nepostradatelným orgánem města při ochraně obyvatel před páčáním méně závažné kriminality, jako jsou přestupky proti majetku, dopravní přestupky, delikty podnikatelů, delikty na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi apod.

Po celou dobu působení měla MP Vodňany vždy k dispozici samostatnou kapitolu městského rozpočtu a v rámci plnění úkolů vrchního strážníka a jeho odpovědnosti i relativně volnou ruku v organizaci vlastní činnosti a nákupu vybavení. Při tom se vždy řídila požadavky vrcholných představitelů místní samosprávy a především starosty města, který MP Vodňany řídí.

Vzhledem k počtu strážníků nebylo v minulosti možné zajistit ve Vodňanech nepřetržitou službu. To se ukázalo jako komplikace např. při záměru pořídit městský kamerový systém. Již v počátcích budování městských kamerových systémů v ČR inicioval vrchní strážník úvahy o zřízení takového systému ve Vodňanech. V té době větší města pořizovala kamerové systémy za finanční podpory ministerstva vnitra. Podmínkou poskytnutí dotace byl však stálý dohled, který MP Vodňany při současném počtu strážníků nemohla zajistit. Ze strany některých členů rady zaznívaly i obavy z narušení soukromí občanů. Kamerové systémy si však nezadržitelně razili cestu na poli dohledu nad bezpečností v ulicích měst a tak v souladu s vývojem bezpečnostní situace ve společnosti i technologie kamerových systémů a jejich cen, se na sklonku roku 2010 vedení města rozhodlo pořídit městský kamerový systém na vlastní náklady a záhy podniklo první kroky k jeho vybudování. První etapa městského kamerového systému byla ve Vodňanech zprovozněna v listopadu roku 2013.

Počet strážníků se však nezvýšil ani při uvedení kamerového systému do provozu. Kromě chybějící obsluhy systému tak nebylo možno zaručit ani to, že se občané na městskou policii dovolají vždy, když to potřebují. V konečném důsledku to mnohdy znamenalo, že už se v dalších případech na MP ani neobraceli (*předpokládali, že se nedovolají*). Je pochopitelné, že tím byl ovlivněn i jejich pohled na prospěšnost městské policie. I když se v průběhu let rozvrh směn přizpůsobil místním podmínkám tak, aby optimálním způsobem zohledňoval život ve městě a z něho vyplývající rizika v oblasti veřejného pořádku, ochrany osob, majetku i v oblasti dopravní obslužnosti, nepřetržitá služba chyběla.

Možnosti dalšího rozvoje MP Vodňany

Způsob výkonu činnosti obecních policií, rozsah úkolů a oprávnění, jsou stanoveny zákonem a další rozvoj v této oblasti je v rukou zákonodárce. V rukou samosprávy je rozhodování o organizaci práce, materiálním a technickém vybavení, personálním obsazení a o stanovení priorit činnosti. Vše souvisí se zájmem města městskou policii provozovat a v důsledku i s prostředky, které na ni vyčlení.

Úvahy o dalším rozvoji MP Vodňany se logicky musejí dotknout personálního obsazení a počtu strážníků. Již od samého počátku fungování bylo při výběrových řízeních nad rámec zákona požadováno od uchazečů středoškolské vzdělání s maturitní zkouškou (*jako u Policie ČR*). To se odrazilo i v jejich profesionálních schopnostech. V současnosti je maturita uchazeče již podmínkou podle zákona. Na výkon činnosti strážníků dohlíží vrchní strážník s vysokoškolským vzděláním v oblasti právní specializace ve veřejné správě. V rámci dalšího rozvoje bude při přijímání nových strážníků, kromě předepsaných podmínek, dbáno na výsledky psychologického vyšetření, předcházející praxi a upřednostňováno bude vzdělání v oboru bezpečnostních složek a správního práva.

Jak bylo uvedeno výše, skutečnost, že MP Vodňany není schopna zajistit nepřetržitou službu pro občany, má řadu nevýhod - nemožnost stálého dohledu nad kamerovým systémem, nemožnost účelně využívat technické prostředky k zabránění odjezdu vozidla (*tzv. „botičky“*), ztráta důvěry občanů, kteří se v mimopracovní době pokoušejí neúspěšně dovolat na MP apod. Situace v oblastech, kde je činnost strážníků nezastupitelná, jako je např. přebírání nalezených psů, vede k tomu, že strážníci musejí na zavolání i ve svém volnu nastupovat do práce. Přitom zejména dohled nad veřejným pořádkem a dopravou prostřednictvím městského kamerového systému je stejně jako v jiných městech vnímán jako jeden ze základních pilířů činnosti městské policie v budoucnosti. I když Vodňany nepatří svou velikostí mezi města, která nyní poskytují nepřetržitou službu městské policie, rozvoj MP Vodňany by se měl prostřednictvím zvyšování počtu strážníků logicky ubírat směrem k nepřetržité službě v budoucnosti. V současné době v České republice připadá v obcích, které zřídili obecní policii, v průměru více jak jeden strážník na 1 tisíc obyvatel. Ve Vodňanech by tak mělo už nyní být alespoň 7 strážníků.

Bc. Jan Sladký
vrchní strážník MP Vodňany

V článku byly použity:

- statistické a jiné údaje MP Vodňany,
- informace z knihy: *Vodňany v období první republiky 1918-1938 (ze zpráv dobového tisku)*, MaG Vodňany 2005,
- informace z knihy: MOSTECKÝ, Václav, *Dějiny bývalého královského města Vodňan III. díl*, 1940,
- informace z knihy: MACEK, Pavel, UHLÍŘ, Lubomír, *Dějiny obecních policií I.*, Praha, POLICE HISTORY, 2004.